

KOLOZSVÁRI SZINHÁZI KÖZLÖNY.

Kolozsvártt, mart. 4. 1860.

NAPILAP.

92-ik szám.

Előfizetési ár:
(Február 16-tól, a szünet végéig.)
Helyben házhoz hordva 1 frt. 30 kr.
Vidékre postán küldve 2 „ 50 „ osztr. ért.



Mindenemű hirdetések elfogadtatnak: kétszer
hasábozott sorért 5 ujkr., ismételéséknél 3
ujkr.
Kinestári díj minden hirdetésből 30 ujkr.

Az abrek. *)

(Folytatás.)

„A szép Dogadikha Eudoxia arczképét, ki-
ről oly sokat hallottam Párisban. Hozza el tehát
festékládáját. Duplapuskáinkat is el kell vintünk
s ezen fölül tizenkét kozákot. Édes Kalino, kér-
jen ön tizenkét kozákot.“

Fél óra alatt az öt ló nyergelve és a tizen-
két kozák készen volt az indulásra.

„Nemde,“ kérdém a hadnagytól, „az állomási
parancsnokon kívül az ezredparancsnok is itt van?“

„Itt.“

„Mi a neve?“

„Satinow ezredes.“

„Hol lakik.“

„Tíz lépésnyire innét.“

„Édes barátom,“ szólék Kalinohoz, „adja át
látogatójegyemet Satinow ezredesnél és mondja
meg densikjének, hogy ma este, vagy ha későn
jönnek haza, holnap reggel lesz szerencsém lá-
togatást tenni nála.“

Kalino visszajött.

„Beszélte vele kedves barátom?“ kérdém.

„Nem, mert még ágyban volt. Tegnap nejét
egy lakodalmi tánczvizgalomba kísérté s csak há-
rom órakor reggel tért vissza; de fia ki nem
volt a bálban, így szól, mihelyt önnek nevét
hallotta: „Én ismerem Dumas urat, ő írta a
„Monte Christot.““

*) Mutatvány Dumas Kaukázusi utazásából 1858—1859.

„A kedves gyermek!“ oly kilencz szót mon-
dott ő ki, mely holnap hat lovat eredményezend
számunkra. Hallja ön Moynet?“

„Isten adja!“

„Ne féljen, hiszen ismeri jelszótát: Deus
dedit, Deus dabit. — Most lóra.“

Lóra ültünk. Megvallom, hogy nagyon ké-
nyelmetlenül ültem a kozák nyeregben, mely
nyolcz hüvelylyel magasabb a ló hátánál. Igaz,
hogy e helyett a kengyelek hat hüvelylyel rövi-
debbek voltak.

Mástélóra alatt Sedranszkaja várhoz értünk.
Megálltunk, lovainkat kipihentetni és kíséretet
váltogatni.

Itt még egyszer találkoztunk barátunkkal a
Terekkel. A szép kozák leány, kit a vén Kas-
pishoz vitt, és kit ez oly hálásan fogadott tőle,
bizonyosan tserwelonajai nő volt.

De most veszem észre, hogy oly nyelven
beszélék, mely nem egészen érthető olvasóim előtt;
tisztábban fejezendem ki tehát magamat.

A Lermontow név Oroszországon kívül is
meglehetősen ismeretes. Ő Puskin mellett a leg-
nagyobb orosz költő. A Kaukázusba számították őt,
mivel egy költeményt írt a párbajban elesett Puskin
halálára, s később maga is párbajban esett el.

Midőn első költeményei megjelentek, Marty-
now, a sz. pétervári parancsnok maga elé hivatá őt.

„Azt mondják, hogy ön költeményeket írt?“
mondá a parancsnok komolyan, de még kétked-
ve. Lermontow bevallá bűnét.

„Éppen nem illik,” mondá a parancsnok,
„hogy egy nemes ember és testőrségi tiszt ver-
seket csináljon. Vagynak ehez más emberek: az
ugynevezett költők. Ön egy évre a Kaukázba
fog menni.”

Lermontow öt-hat évig maradt ott, és ezen
időszakra esik legszebb költői tevékenysége. E-
gyik legkedvesebb költeményének csime: „A
Terek adományai.”

Még husz verstet kell a Terek parjain lova-
golnunk, mielőtt Tserwelonajába érünk. A folyam
zugása legszebb kíséret egy költeményhez! meg-
kísértem tehát, a mennyire fordításban lehetséges,
a szép mondát a „Terek adományairól,” eredeti
egyszerűségben visszaadni.

Habzik, tombol és vad mormogással
Kaukázus bérceiből rohanva,
Versenyezve a viharzugással
Ront előre Terek zugó habja.

De a széles rónaságra érve
Magszelidül mérges arczulatja,
Gyöngesége akkor jut eszébe
És a vén Kaspist imigy szólítja:

„Vén öreg, hej! oszd meg medredet. Már
Rég időtől bolygok önmagamban,
Végy föl engem, a folyok oldaladnál.
És követlek szót a nagy világban.

Ott születtem Kasbek sziklacsucsán
Dajkáim a fellegek valának,
Ott születtem viharok zugásán
És erőt a nagy sziklák adának.

És jövök most, hozva im magammal
Jó köszöntést vidám reggeledre,
És sok apró színes szirtdarabbal
Kaukázust is önmagát, kebledre.”

Haj! de Kaspis, hullámoktól zugva
Meg se látszik hall'ni e beszédet,
Terek pedig feleletre várva,
Még tovább is ekképpen hízelt:

„Értem én azt, hogy te mért haragszol,
Keveselted a mit neked hoztam
A sok apró színes szirtdarabnál
Ajándékom szebb lesz most valóban.

Ajándékom cserkeszek vitéze,
A ki egykor büszke harci kedvvel —
Mig halála porba nem veré le
Sokszor vívott már meg ellenével.

A mely mindig oldalánál csünge
Nincs arannyal verve jó aczéla.
Nincsen. — Ámde sok csatában csenge,
Harci méne másnak jármát huzza.

Itt van, rajta fényes pálczél inge
Teherában készült jó gyilokja,
Kemény kardja egykor büszkén penge
Alkorán egy verse van rá írva.”

De a fáradságtól gyöngé Kaspis
Ön fejét lehajtja, szíve zárva
És a távol sik tenger vizében
Mint tükörben látszik ősz szakálla.

Terek így szól: „Te vén gyermek nézzed,
Még a legszebb ajándék vár reád,
Mégfizetni nincsen elég kincsed
Mert senki sem találhat benne hibát.

Egy kozák leányka fekszik itten
Hajbajm közt; nézd csak milyen halvány,
Öt leírni ajaknak lehetlen,
O hozzá hasonló nincsen leány.

Nézd, hideg hullámaimban uszva
Mint suttog körötte a magas sás,
Minden földi szemektől eldugva,
Nem hall róla többé semmi hallás.

Ártatlanságának szép virágát
Önkényt a halálnak áldozá fel,
Nézd, az egykor szép, piruló arczát
Mint voná be a halál fehérrel.”

Végezé, de im' a vizeletőjén
Jön libegve egy szép ifju leányka
A kozák leány ő, gyenge keblén
Nincs lepel, lehuzta a víz árja.

Beterítve szép, arany hajával
Márvány fehér, gyöngé keble látszik,
Mely a Terek rohanó árjával,
Mint a gyermek, szép csendesén játszik.

Kaspis fölmosolyg és örvendezve
Nyujtja föl vizes fejét magasra,
Szeméből örömsugárt lövelve
Karjait kitérja a halottra.

És szerelmi vágyaitól égve
Tartja keblén legszebb drágaságát,
Csókokat hint a szép halvány szüzre
S mély fenékre vonja szép zsákmányát.

A előbbi napon fordítam le e verset; még
egészen emlékemben volt és elmondtam magam-
ban, mi közben lovamat hagytam menni a mint
akart, legkevésbé se törődve az uttal vagy néz-
vén a tájat.

Tizenkét emberből álló kíséretünk előcsa-
patra, tartalékseregre és derek seregre oszlott.
Két ember elől, kettő hátul és nyolcz jobbról
és balról lovagolt.

Az ut két oldalán, jobbra a mennyire látni
lehetett és balra a Terekig három lábnyi magas
sűrűség terjedt el, melyből itt-ott egy facsoport
látszott ki. Lovam, mely makacsul mindig balra
tartott, az uttól mintegy tizenöt lépésnyire egy
csapat foglyot vert föl. Önkénytelenül lekaptam
vállamról kétszövű puskámat és czéloztam, de
eszembe jutott, hogy golyóra van töltve. A fog-
lyok száz lépésnyi távolban a bokrok közepébe
leszálltak.

A kísérlet igen nagy volt: egy golyótöltést kihuztam és seréttöltést tettem fegyverembe.

„Várjon,” mondá Moynet, hasonlóképp le szállva lováról.

„Önnek serét töltése van?”

„Igen.”

„Ugy ötven lépésnyire szelválunk egymástól s a foglyokat középre vesszük.”

„Megálljanak,” mondá Kalino. „Kisére tünk

vezetője azt mondja, hogy vigyázatlanság a sürribe menni.”

„De hiszen a foglyok alig vannak ötven lépésnyire; nem ijedősek és majd bevárnak bennünket elég közelre. Egyébiránt öt-hat kozák utánunk jöhet.”

A foglyok felé tartottunk. Husz lépésnyire előttünk fölrepültek. Mindkét csövet kilöttem. Egy fogoly leesett.

(Folyt. köv.)

T Á R C Z A

Bel és külföldi vegyes hírek.

□ Körösről írják a „Napkelet”-nek, hogy ott közelebről egy 66 éves legény, egy 72, mond: hetvénekét éves hajadon virágszállal kelt egybe. Ezekről aztán bizton el lehet mondani, hogy rózsaszínü kedvvel élhették át az életet, ha még ilyen korban is eszökbe jutott a „családi élet örömeit” megízlelni.

□ Tóth József, a pesti nemzeti színház jeles drámai színésze jelenleg Rimaszombaton vendégszerepel. Hir szerint Egressi is kezébe veszi újból a vándor botot, s bejárja a két magyar haza színpadjait. Hiába! nem csak dicsőség; hanem kenyérről is kell az ember fiának gondoskodni.

□ Remellay Gusztáv, a híres történészünk Feszler arczképét fogja lemásoltatni a pesti nemzeti muzeum részére. E czélból a megkivántató összevetet tiz krajczáronként szedegette össze ismerői s barátai körében.

□ „Variétés” színházban legujabban el fogadott darab czime „Les amours de Cleopâtre, melynek szerzői Michel és Delacour urak. A főszerepeket Leclère, Grenier, Raynard urak és Alphonsine kisasszony fogják játszani.

□ Amerikában magyar asszony! — E derék nő, mint a V. U. írja, Putnam nének hívják. Ő magyarul érez, ír és olvas. Putnamné asszonyság igen művelt írónő, ki honunk s nemzetünk történetét már régebben nagy érdekléssel olvasta idegen művekben, de azok az ő ismeretvágját ki nem elégíték, sőt inkább egyre nevelték. Tiz év előtti utazása közben Párisban L. honfitársunktól megtanulta a magyar nyelvet s most nemcsak beszél, de jól is ír rajta. Magyarból angolra fordít, többi közt Kisfaludy Károly műveiből. Kéziratban van egy értekezése Rákóczy Ferenczről. Ez igen érdekes s tán ki is fogja nyomtatni. Az 1848—49-iki harczmozgalom rögtöni végződése után a cambridgei egyetem akkori történelmi tanára, dr. Bowen a magyarok ellen irkált. Putnamné asszonyság e cikket olvasván magyar nőnek is becsületére

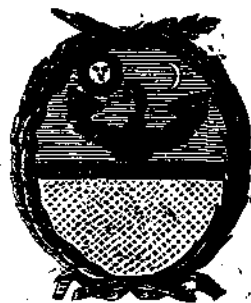
váló érzelemhévvel és igazságvédő szándokkal előlépett, s a magyar ügy és történelem alapos értését tanusító cikkben a tudortanár cikkét szigoruan megbírálta, az abban hemzsegő tévedéseket, elferdítéseket s az e történetbeni járatlanságát kimutatta. Ezen cikk következménye lett, hogy dr. Bowen a tanári széktől elmozdított. Eljen ezen derék nő, ki magyarnak csakugyan beillik!

Színházi krónika.

Pénteken, martius 2-án, 1860. „Rigoletto.” Opera 4 flv., Verditől. Egyike azon daraboknak, melyet mentől többször lát közönségünk annál több szépséget fedez fel benne. A czimszerepet Bodorfí — ámbár mint helyenként észre leheté venni nem volt erőteljes szép hangjának ma estve teljes birtokában — még is oly szépen énekelte, hogy ez előadás érdekét nagyban emelte. Fridrikné, Gilda, mint mindig, ugy ma is, kedvesen énekel. Hangja tiszta és bájos, coloraturái oly szépen sikerültek, hogy az összes közönséget lelkestült tapsokra ragadá. A második felvonás ismert gyönyörű solóját Fridrikné asszony váratlan meglepetésünkre olaszul énekelte el. Ámbár mi mint mindig, ugy most is örömmel hallgatjuk az olasz nyelvet; de mindazonáltal nem mulasztjuk kedves művésznönket felkérni, hogy jövőre maradjon meg a magyar szöveg mellett. Volt alkalmunk már halhatni Fridrikné asszonyt többször e mai szerepében, s így biztosíthatjuk, hogy a magyar szöveg mellett éppen oly szépen, éppen annyi kellemmel éneklé ez áriát mint olaszul. E kis megjegyzésünket azon jóremény fejében tevők, hogy nem leend még az idegen ajku közönség közt sem senki, ki azt balra kívánná magyarázni. Fridrikné asszony megjelenése alkalmával egy pár csinos bokkrétát is kapott. Pauli — Mantua hercege — szintén köztetést vívott ki énekével, — többször élénk tapsokban részesült. A közönséget nagyobb számmal szeretttük volna ez estve láthatni.

Felelős a szerkesztésért és kiadó HAVI MIHÁLY.

NEMZETI



SZÍNHÁZ.

Felsőbb

engedélylyel.

Kolozsvártn, ma, vasárnap, martius 4-kén, 1860.

A fennálló országos szini választmány pártfogása és HAVI MIHÁLY igazgatása alatti

dalszintársaság által

adatik :

OKOS BOLOND.

Énekes vígjáték 3. felvonásban. Irta Szigeti József.

Személyzet:

Hatosi Gáspár	} testvérek	Gyulai.	} polgár	Kertész	} polgárnő	Szabó Mózsi.
Hatosi János		Barta.		1-ső		Alajos.
Sándor, János fia	Tar.	2-ik		Palatkai.		
Mezey Laura	Polákovicsné.	3-ik		Szűcs.		
Etelke, árva	Follinusné.	4-ik	Tótfalusi.			
Segélyi Gyula	Paulay.	1-ső	Cser Julia.			
Kinzay Boldizsár	Simonyi.	2-ik	Lágh Mari.			
Végrendeleti végrehajtó	Felix.	3-ik	Szabó Eszter.			
Márton, Gáspár szolgálója	Vadász.	4-ik	Turcsányiné.			

Történik egy mezővárosban.

Helyek ára: Zártszék **70** kr. Földszint **42** kr. Altiszi jegy **21** kr.
Karzat **18** kr. osztr. ért.

Kezdeté 7 órakor, vége 9-után.